GEMEENTE HOORN

Aan de leden van de raad

Gemeente Hoorn
Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl

Contactpersoon
J. van der Putten

Zaaknummer: 1876340
Bijlagen: resultaten enquêtes, verkeersanalyse

Hoorn, 6 juli 2021

Onderwerp: Tussenbericht Kerkplein

Beste leden van de raad,

Om een beeld te krijgen van hoe verschillende gebruikers het Kerkplein beleven, heeft in februari en maart 2021 een eerste evaluatieronde van het vernieuwde Kerkplein plaatsgevonden. Deze evaluatieronde heeft plaatsgevonden over een periode waarin de lockdown met de bijbehorende coronamaatregelen (avondklok, sluiting winkels en horeca) van kracht was. In deze brief wordt een tussenbericht gegeven van de uitkomsten van de eerste evaluatieronde.

Doelstelling herinrichting Kerkplein
Het Kerkplein is in de binnenstadsvisie 'Binnenstad in beweging, Integrale visie voor de binnenstad van Hoorn' benoemd als een lokale kamer en visitekaartje van de binnenstad. In september 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met de herinrichting van het Kerkplein volgens het 'shared space' principe. Zodoende hebben het Kerkplein, de Breestraat, de Kerkstraat en de Nieuwstraat een gelijkvloerse inrichting gekregen. Het Kerkplein is omgevormd tot een verblijfsgebied, waar de voetganger de ruimte krijgt en fietsen, scooters en auto's 'te gast' zijn.

Uitvoering
De werkzaamheden van de herinrichting zijn in februari 2020 gestart. In de zomer van 2020 is het plein volledig opengesteld voor gebruik. Door de bijzondere omstandigheden door corona en de archeologische vondsten zijn de werkzaamheden in aangepaste fases uitgevoerd en is het werk vertraagd ten opzichte van de oorspronkelijke planning. Begin 2021 zijn de restant- en opleverpunten uitgevoerd. Op enkele onderdelen na, die onder meer te maken hebben met de verbouwing van de Grote Kerk zijn de werkzaamheden afgerond. In de Nieuwstraat zijn onlangs de banken en fietsrekken geplaatst. In het najaar vindt nog een laatste herstelronde van de opleverpunten plaats.

In totaal is 5300 m2 Portugese keien aangebracht en 680 m2 Belgisch hardsteen. Tevens zijn een waterelement, 24 betaald parkeerplaatsen, 22 extra betaald parkeerplaatsen voor het winterseizoen, 55 vergunning parkeerplaatsen, 160 fietsparkeerplaatsen, 11 bomen, 6 zitbanken, 36 nostalgische LED-lichtmasten, 4 nostalgische LED-hangarmaturen en een ondergrondse afvalcontainer voor bewoners gerealiseerd. Samen met de eigenaren van de panden zijn 64 stoepen opgewaardeerd met bestrating, waarvan 16 panden met een dubbel hekwerk. Voor het openbaar toilet in de Grote Kerk zijn offertes aangevraagd en vinden met de nieuwe eigenaar van het hotel gesprekken plaats over de inpassing.

Methode eerste evaluatieronde
Bewoners aan het Kerkplein hebben een brief ontvangen met het verzoek online een vragenlijst in te vullen. Bezoekers van het Kerkplein en klanten van de winkels in de omgeving (veelal inwoners van de gemeente Hoorn) zijn via de digitale kanalen van de gemeente en flyers in de winkels benaderd om

online een vragenlijst in te vullen. Ondernemers rondom het plein zijn telefonisch bevraagd. In totaal hebben 41 buurtbewoners, 261 bezoekers, 20 ondernemers en 35 klanten aan de enquête deelgenomen. Ook heeft de adviesgroep verkeer (nood- en hulpdiensten en belangenverenigingen) deelgenomen aan deze evaluatieronde. Naast de enquête is een analyse uitgevoerd met behulp van observaties, videobeelden en snelheidsdata.

COVID-19
Vanwege de coronamaatregelen was het de afgelopen maanden rustig(er) in de stad. De eerste ronde van de evaluatie heeft ons hierdoor nog onvoldoende een beeld van de beleving op en rond het plein gegeven. Door de versoepelingen van de coronamaatregelen is de verwachting dat de komende maanden meer mensen de binnenstad en het Kerkplein bezoeken. Op het Kerkplein staan nu de zomerterrassen en extra terrassen en in de Nieuwstraat het complete aantal marktkramen van de zaterdagmarkt. In de zomer is een tweede evaluatieronde ingepland, zodat een reëler beeld wordt verkregen.

Resultaten eerste enquête
De respondenten zijn over het algemeen blij met het vernieuwde Kerkplein. Vooral de uitstraling en het materiaalgebruik worden als positieve punten benoemd. Het plein nodigt uit om te verblijven, maar nog niet iedereen voelt zich er even veilig. Het gaat met name om voetgangers en fietsers die aangeven dat het autoverkeer soms dominant aanwezig is. Van de buurtbewoners geeft 76% aan dat de verkeerssituatie aandacht verdient. Van de bezoekers van het plein is dat 58%. Van de gesproken ondernemers zou 60% het plein in de zomer helemaal autovrij willen zien. Naast de verkeerssituatie verdient volgens de respondenten het parkeren op het plein aandacht. Er wordt met enige regelmaat buiten de vakken geparkeerd, omdat de parkeervakken niet voor iedereen duidelijk genoeg zijn.

Resultaten analyse observaties, videobeelden en snelheidsdata
Uit snelheidsgegevens blijkt een afname van de rijsnelheid van het autoverkeer ten opzichte van de oude situatie. De gemiddelde rijsnelheid is gedaald. De rijsnelheid van het autoverkeer is binnen het projectgebied nu gemiddeld 17,4 km/uur (maart 2021) en 14,2 km/uur (oktober 2020). Dit was in de oude situatie 18,7 km/u (april 2019) en 18,9 km/uur (oktober 2019).
Voetgangers lopen verspreid over het plein. Op de momenten dat het drukker is met autoverkeer en er weinig voetgangers zijn, zijn de voetgangers voorzichtiger en blijven zij aan de zijkant lopen of wachten tot de auto gepasseerd is. Op de momenten dat het drukker is met voetgangers dan past de automobilist zich aan. De voetgangers blijven dan ook in het midden van de straat lopen.
Laden en lossen op het Kerkplein verloopt volgens de beschikbare beelden zonder noemenswaardige problemen. Tegen de richting in rijden van automobilisten aan de noordzijde van het Kerkplein (van oost naar west) en foutparkeren (buiten de vakken) komen geregeld voor.

Resultaten Adviesgroep Verkeer (nood- en hulpdiensten en belangenverenigingen)

- Handhaving: De aanduiding van de parkeervakken was in het begin nog onduidelijk. Doordat de parkeervakaanduiding is verduidelijkt (witte P in tegel en stalen punaises), maakt het de parkeersituatie beter handhaafbaar. Op dit moment wordt er beter geparkeerd dan in de eerste maanden na openstelling. Op enkele delen van het Kerkplein, onder meer bij de toegang van het terrein van Intermaris, wordt nog fout geparkeerd. Er kan nu worden overgegaan van waarschuwen naar strengere handhaving op auto's die buiten de vakken staan.
- Politie: Snelheid is een aandachtspunt, voornamelijk op het gedeelte van het Kerkplein voor de kerktoren. Met (gedeeltelijke) afsluiting van het Kerkplein en/of de Kerkstraat voor het autoverkeer kan dit probleem worden ondervangen. Een ander alternatief is het onderbreken van de rechtstand met het plaatsen van objecten zoals bijvoorbeeld een plantenbak. Om met name de betaald parkeervakken voor de bezoekers beter zichtbaar te maken is het advies per vak extra punaises aan te brengen (vijf per zijde in plaats van drie).
- Onbeperkt Hoorn: Het Kerkplein is minder toegankelijk voor mensen met een mobiliteitsbeperking dan in een standaard inrichting. Het (gedeeltelijk) autovrij maken van het plein zou hier wat verbetering in aanbrengen. Ook handhaving op geparkeerde fietsen en reclame-uitingen is wenselijk. Een egalere bestrating, het liefst met voelbare geleide strepen, heeft vanuit Onbeperkt Hoorn de voorkeur.

Bij de keuze van het materiaal heeft de verkeersveiligheid zwaarder gewogen. Op advies van een shared space-deskundige is de herinrichting van gevel tot gevel in hetzelfde materiaal uitgevoerd. Hierdoor ontstaat een gelijkwaardige situatie waarbij duidelijk wordt dat de basisregels gelden, waaronder dat verkeer van rechts voorrang heeft. Hetzelfde materiaal draagt ook bij aan de uitstraling en beleving van een verblijfsgebied.

Skaters rond de Grote Kerk
Direct na het openstellen van het verhoogde plateau rondom de Grote Kerk hebben enkele jongeren deze ruimte ontdekt om te 'grinden'. Met een delegatie van de steppers, BMX-ers en skateboarders is gesproken over het beschadigen van het natuursteen en de (geluids)overlast die plaatsvond. Om de schade aan het natuursteen niet verder te laten toenemen is tijdelijk een hek op het plateau rondom de kerktoren geplaatst. Nadat de rand van het plateau is afgerond en de boombakken zijn voorzien van de houten zittingen is het hek verwijderd en het gebied weer vrijgegeven. In de tweede evaluatieronde wordt de situatie geobserveerd. De verwachting is dat door de zomerterrassen en in de toekomst de opening van het hotel het 'grinden' zal verminderen.

Petitie autovrij Kerkplein
Naast de enquêtes die zijn gehouden, hebben bewoners, bezoekers en ondernemers een petitie opgesteld. De door 1129 personen ondertekende petitie gaat uit van het autovrij maken van het Kerkplein (betaald parkeerplaatsen) op de doordeweekse dagen in de avonduren (na 18.00 uur) en de weekenden (in ieder geval in de lente en de zomer). In de petitie wordt gesteld dat het niet wenselijk is dat buiten de winkeltijden auto's over het Kerkplein kunnen rijden. De petitie wordt meegenomen in de verdere evaluatie van het Kerkplein.

Mobiliteitsvisie Hoorn 2030
Aan de raad wordt in juli 2021 de Mobiliteitsvisie Hoorn 2030 voorgelegd voor besluitvorming. In de meningvormende vergadering van de raadscommissie van 18 mei jongstleden is onder meer gesproken over het verbeteren van de verblijfskwaliteit van de binnenstad (parkeren bezoekers) en de gewenste verkeerscirculatie van de binnenstad (knip Roode Steen en Havenkwartier). Deze twee onderdelen in de besluitvorming van de Mobiliteitsvisie Hoorn 2030 hebben invloed op het autogebruik en de beleving van het Kerkplein.

Conclusie en denkrichtingen
Bewoners, ondernemers en bezoekers van het Kerkplein zijn blij met de herinrichting. Echter voelt men zich nog onvoldoende veilig door de aanwezigheid van het autoverkeer. De aanwezigheid en het gedrag van het autoverkeer op het Kerkplein verdient daarmee aandacht bij de volgende ronde(s) van de evaluatie. Met name hoe de automobilisten en voetgangers zich verhouden tot elkaar met de terrassen en een intensiever bezoek aan de binnenstad en het Kerkplein. Handhaving gaat de komende periode intensiever handhaven op foutgeparkeerde voertuigen.

Op basis van de bevindingen uit de eerste evaluatieronde wordt als tijdelijke maatregel nabij het waterelement twee bloembakken geplaatst.

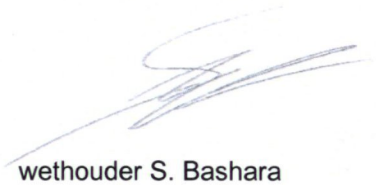
Vervolgstappen evaluatie
In juli vindt de tweede ronde van de evaluatie plaats, daarin zal expliciet aandacht worden besteed aan:
1. De verkeerssituatie in de Kerkstraat en west-, zuid- en noordzijde van de Grote Kerk;
2. De invloed van de terrassen en toename van bezoekers op de beleving en het gebruik van het Kerkplein;
3. Het parkeren buiten de parkeervakken.

Eind 2021 volgt de derde en vooralsnog laatste ronde van de evaluatie. In januari 2022 zal de raad geïnformeerd worden over de totale evaluatie. In het eindresultaat en het advies van de evaluatie wordt de werkgroep van het project betrokken.

Financiën
Na het zomerreces wordt aan uw gemeenteraad een voorstel voorgelegd met een nadere beschrijving. Van het project is een voorlopige financiële balans opgemaakt. De bijzondere omstandigheden hebben

geleid tot overschrijding op de onderdelen uitvoering, begeleiding en archeologie. Tevens moet nog uitwerking worden gegeven aan uw besluit van het realiseren van een openbaar toilet in de Grote Kerk en is er een verplichting voor de uitwerking van de vele archeologische opgravingen en vondsten. Hiervoor is onvoldoende budget gereserveerd in het project. Hier gaan we na besluitvorming en goedkeuring ervan door uw gemeenteraad mee aan de slag.

Met vriendelijke groet,

wethouder S. Bashara

Bevindingen camerabeelden
Op 3 plaatsen (kruispunt Kerkplein – Nieuwstraat, kruispunt Kerkstraat – Kerkplein & kruispunt Breestraat Kerkplein) hebben in de periode van 17 maart 2021 tot en met 22 maart 2021 camera's gestaan. In onderstaand overzicht staan de bevindingen op basis van deze camerabeelden.
Als kanttekening wordt hierbij gesteld dat de beelden zijn opgenomen tijdens de coronamaatregelen (avondklok, sluiting winkels en horeca). Het aantal voetgangers was gedurende deze periode beduidend minder dan 'normaliter' in de stad, met name in het weekend.

Positie van de voetganger
Voetgangers bewegen zich vrij over het plein op momenten waarop het rustig is met autoverkeer. Wanneer ten opzichte van het aantal voetgangers veel autoverkeer aanwezig is op het plein dan zijn voetgangers voorzichtiger en laten zij auto's en fietsers voor gaan.

Bewegingen van de fietser
Bij de herinrichting van het Kerkplein zijn er geen wijzigingen geweest voor routes van fietsers. Fietsers bewegen zich vrij door het gebied heen.

Natuurlijke dominantie van de auto
Automobilisten krijgen op het Kerkplein voorrang van de voetgangers, wanneer de voetgangers in beperkte mate aanwezig zijn. Hoewel het plein is ingericht als verblijfsgebied waarbij de auto te gast is, is de auto dan dominant aanwezig. Die komt voornamelijk door de doorgaande rijroute over het Kerkplein en de aanwezigheid van parkeerplaatsen.

Laden en lossen
Bij de herinrichting van het Kerkplein is één van de twee laad- en loslocaties verwijderd. Laden en lossen is op het Kerkplein toegestaan mits het doorgaande verkeer er niet wordt geblokkeerd. Daarnaast moet de vrachtauto zo veilig mogelijk stil staan tijdens het laden en lossen. Tijdens de observatie verliep laden en lossen zonder problemen.

Tegen de richting rijden
Bij de herinrichting van het Kerkplein is eenrichtingsverkeer voor automobilisten ingesteld, met de klok mee rondom de Grote Kerk. Op verschillende punten wordt door automobilisten tegen de richting in gereden. Het vindt met name plaats aan de noordzijde van de Grote Kerk in oost-westelijke richting. Daar gebeurde het zo'n 50 keer per dag, door zowel bestelbussen als gewone auto's van bezoekers/bewoners. Het komt de gehele dag voor. Het heeft in geen van deze gevallen geleid tot onveilige situaties met verkeer in de rijrichting Kerkstraat naar Nieuwstraat.

In de Nieuwstraat wordt er slechts incidenteel tegen de richting ingereden. Overdag komt dit vrijwel niet voor.

Foutparkeren
Het valt op dat er buiten de parkeervakken wordt geparkeerd. Daarnaast wordt er ook geparkeerd op plaatsen waar dit niet mag. Doordat er geen hoogteverschillen zijn wordt er dieper (buiten het gemarkeerde vak) geparkeerd. Dit gaat ten koste van de ruimte tussen de gevels en de geparkeerde auto, waar de voetgangers gebruikelijk lopen. De opgenomen situatie was nog voordat bij diverse panden de 'stoephekken' waren geplaatst.

Evaluatie snelheid op het Kerkplein

Op basis van GPSdata is een vergelijking mogelijk in gereden snelheid van automobilisten voor en na de herinrichting van het Kerkplein. Bij het beoordelen van de snelheidsgegevens worden twee waarden gebruikt: gemiddelde snelheid en V85. V85 wil zeggen dat 85% van het verkeer langzamer rijdt dan die snelheid. Door 15% wordt de V85 waarde wel overschreden. Het gebruik van de V85 wordt gedaan om "extremen" uit de meting te halen. Er zijn altijd weggebruikers die ondanks de weginrichting te hard (willen) rijden. Deze weggebruikers geven geen reëel beeld van de daadwerkelijke verkeerssituatie. De V85-regel weerspiegelt de snelheid die een ruime meerderheid van automobilisten als redelijk en veilig ervaart.

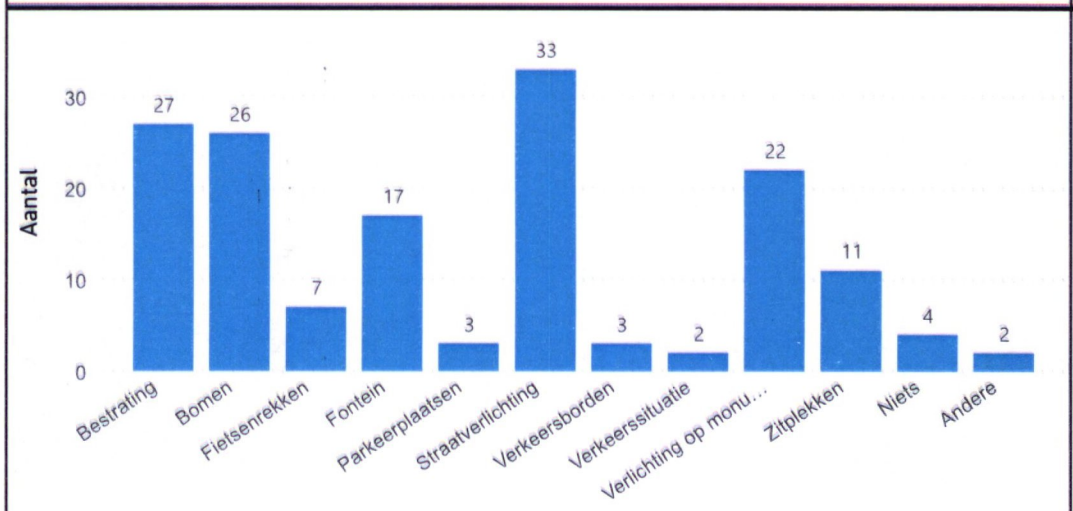
Locatie	04-2019 Gemiddelde	04-2019 V85	03-2021 Gemiddelde	03-2021 V85
1	21,5 km/uur	24,6 km/uur	15,6 km/uur	23,0 km/uur
2	17,1 km/uur	21,0 km/uur	14,4 km/uur	22,0 km/uur
3	17,0 km/uur	14,3 km/uur	13,5 km/uur	21,0 km/uur
4	18,9 km/uur	18,9 km/uur	21,8 km/uur	23,0 km/uur
5	18,9 km/uur	18,9 km/uur	21,6 km/uur	20,0 km/uur
Gemiddelde	*18,7 km/uur*		*17,4 km/uur*	

Locatie	10-2019 Gemiddelde	10-2019 V85	10-2020 Gemiddelde	10-2020 V85
1	21,6 km/uur	25,0 km/uur	14,7 km/uur	23,0 km/uur
2	18,0 km/uur	22,1 km/uur	15,3 km/uur	23,0 km/uur
3	16,0 km/uur	19,0 km/uur	10,8 km/uur	18,0 km/uur
4	19,7 km/uur	22,6 km/uur	15,8 km/uur	22,0 km/uur
5	19,4 km/uur	22,3 km/uur	14,5 km/uur	20,0 km/uur
Gemiddelde	*18,9 km/uur*		*14,2 km/uur*	

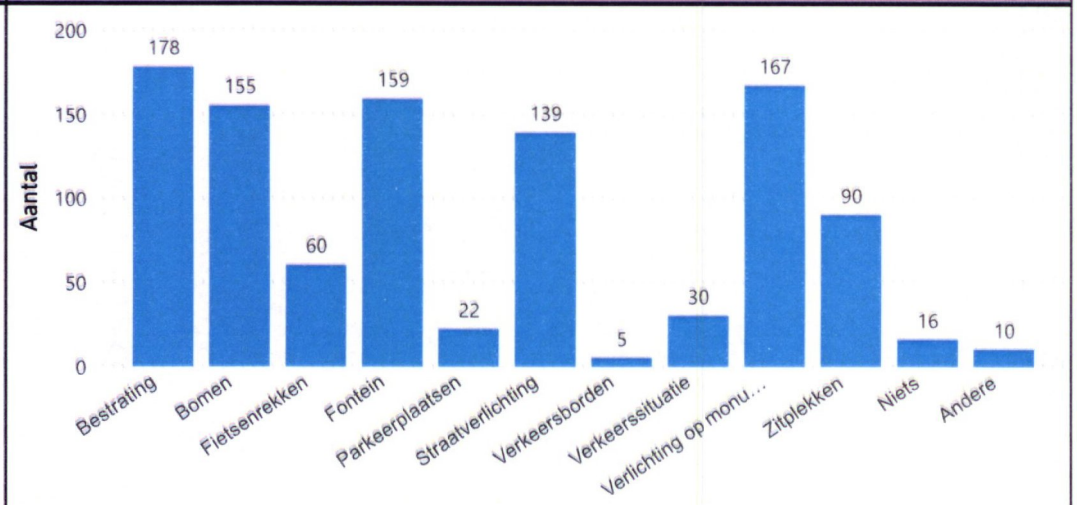
Enquête Kerkplein

Hoe vindt u het vernieuwde Kerkplein eruit zien? (Bewoners) - 41 respondenten	Hoe vindt u het vernieuwde Kerkplein eruit zien? (Inwoners Hoorn) - 261 respondenten
Gemiddelde score 3.3 ★★★½☆	Gemiddelde score 3.8 ★★★★½
	

Waar bent u positief over op het vernieuwde Kerkplein? (Bewoners) - 41 respondenten

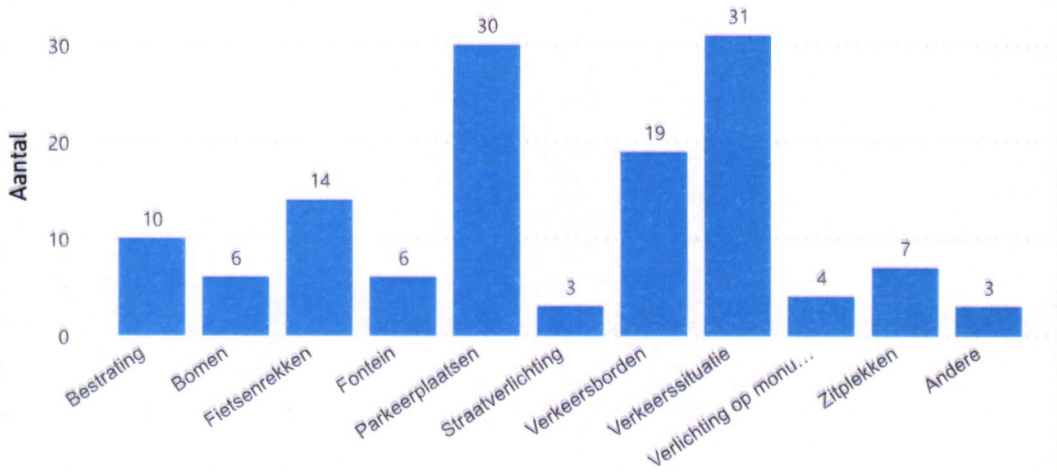
Waar bent u positief over op het vernieuwde Kerkplein? (Inwoners Hoorn) - 261 respondenten

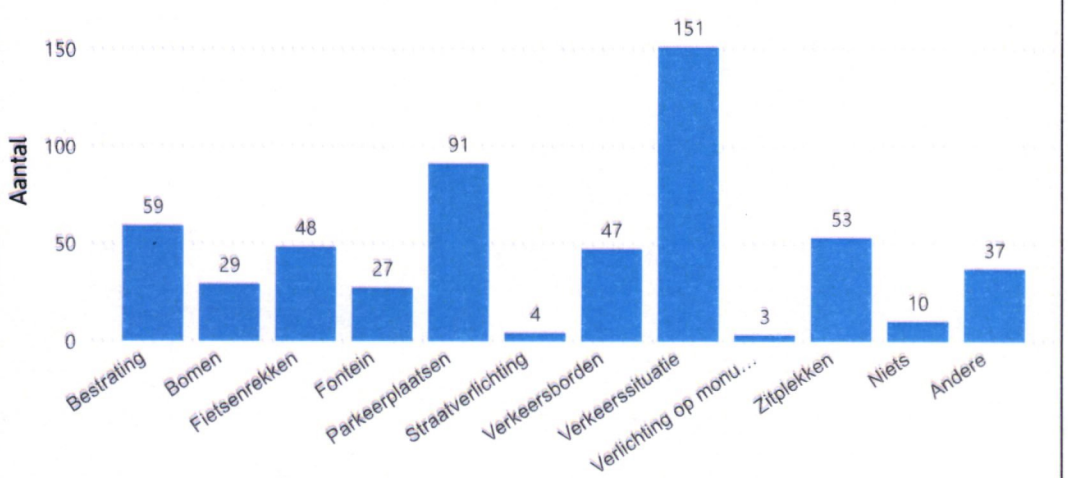

Wat verdient volgens u nog aandacht op het vernieuwde Kerkplein? (Bewoners) - 41 respondenten

Wat verdient volgens u nog aandacht op het vernieuwde Kerkplein? (Inwoners Hoorn) - 261 respondenten

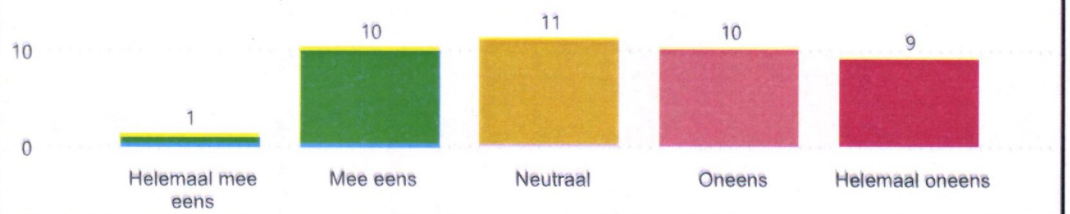

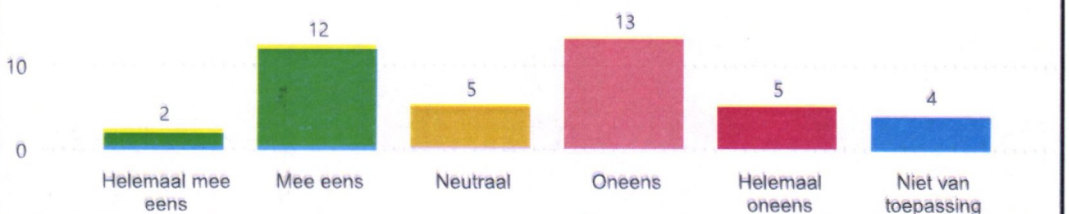
Stelling: Het Kerkplein is een fijne plek om te zijn (Bewoners) - 41 respondenten	Stelling: Het Kerkplein is een fijne plek om te zijn (Inwoners Hoorn) - 261 respondenten
Gemiddelde score	**Gemiddelde score**
	

Als ... voel ik me **veilig** op het Kerkplein (Bewoners) - 41 respondenten

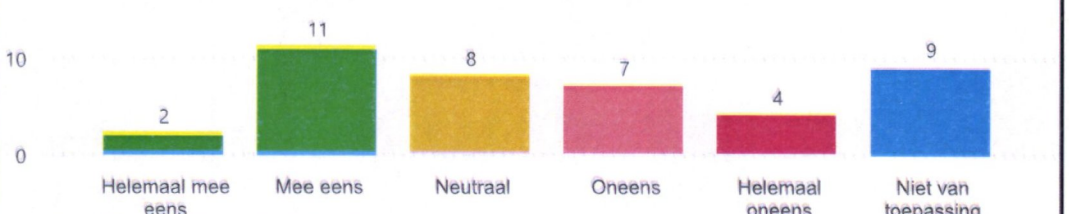
Als voetganger

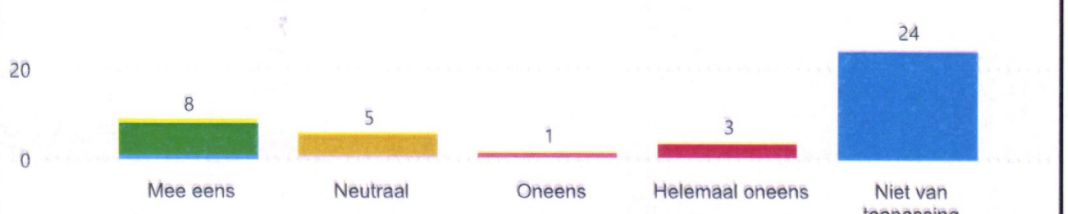
Als fietser

Als automobilist

Als scooter/motorrijder

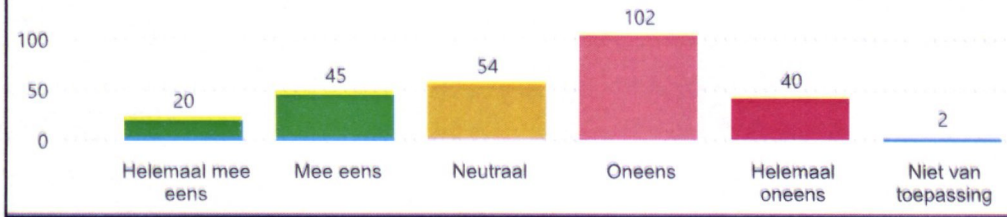

Toelichting (Bewoners)

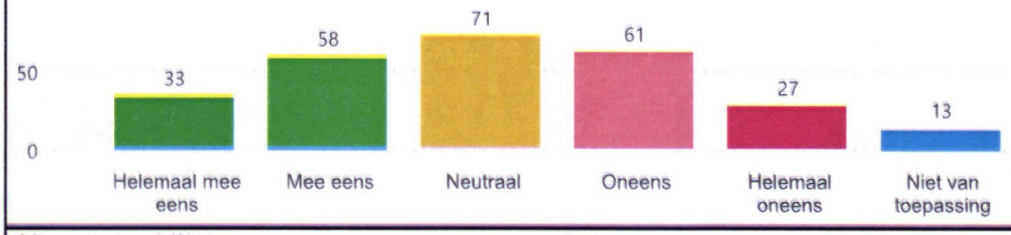

Als ... voel ik me **veilig** op het Kerkplein (Inwoners Hoorn) - 261 respondenten

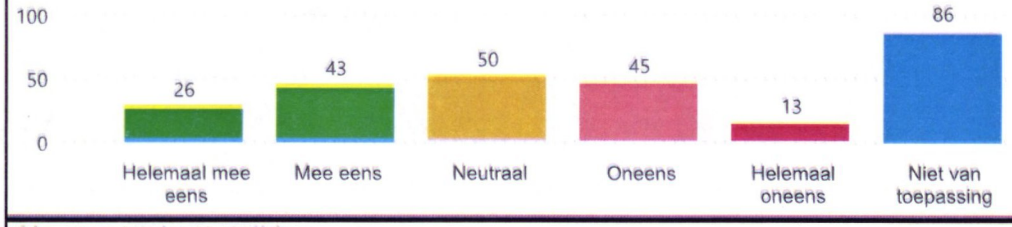
Als voetganger

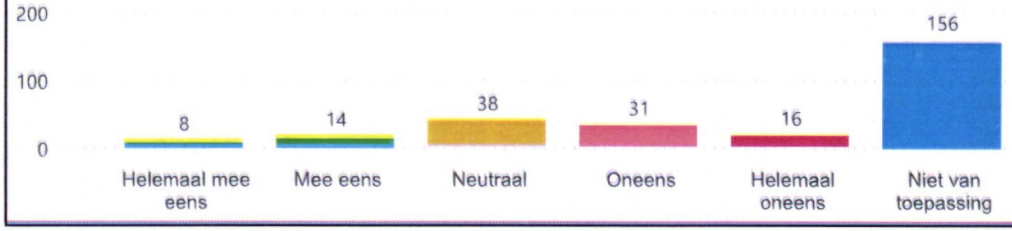
Als fietser

Als automobilist

Als scooter/motorrijder

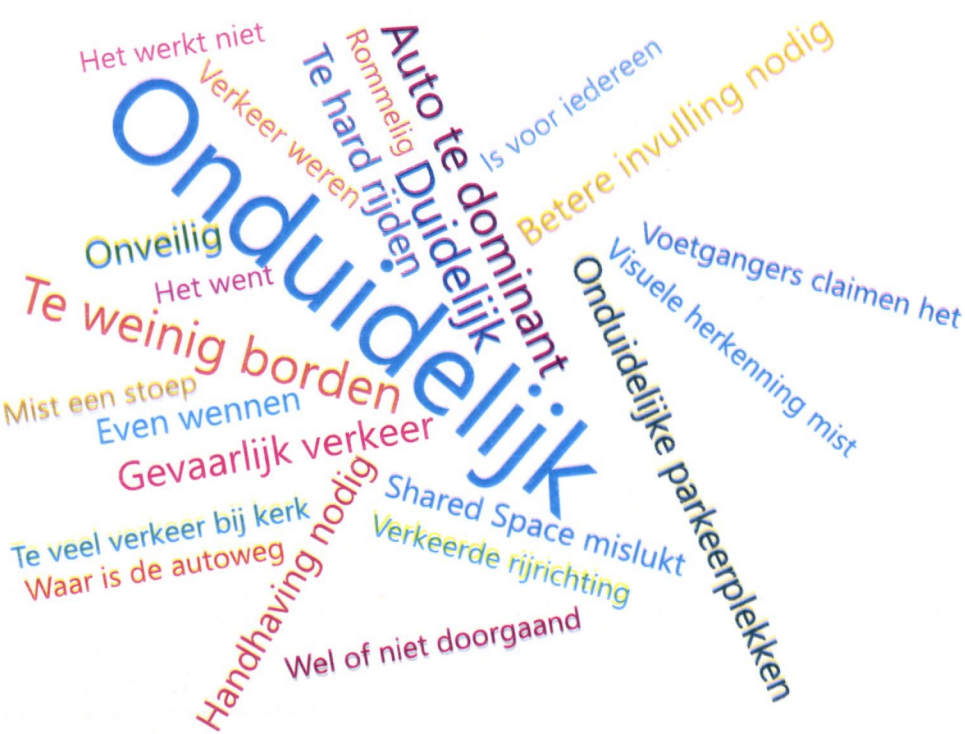

Toelichting (Inwoners Hoorn)

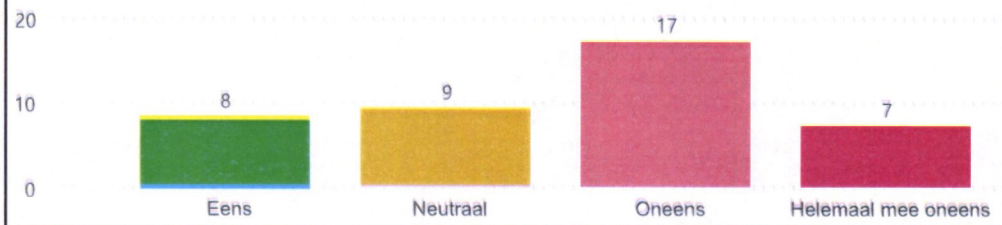
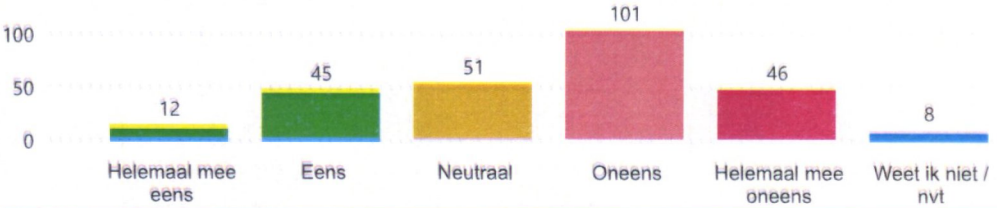
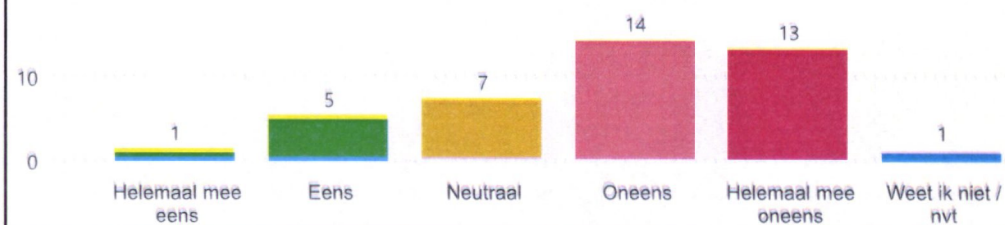
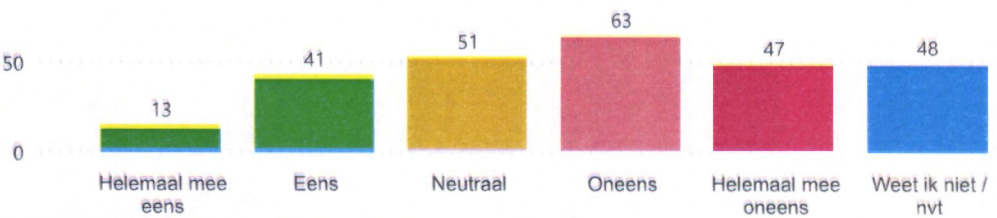
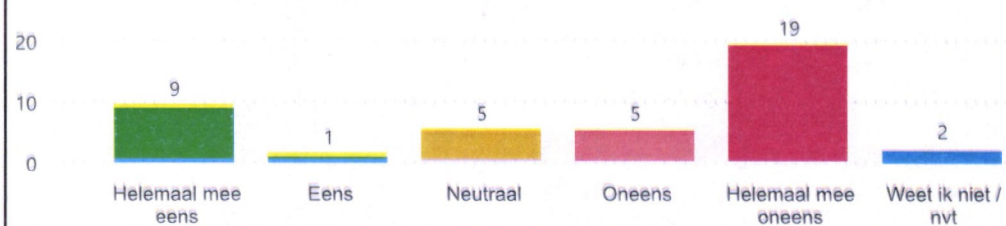
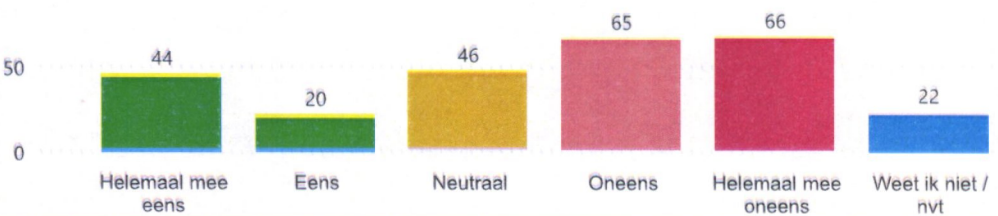
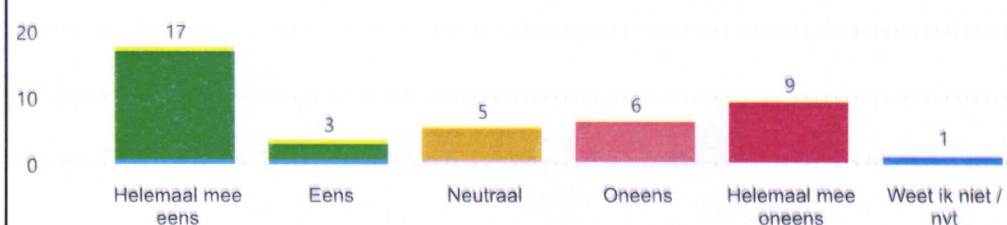
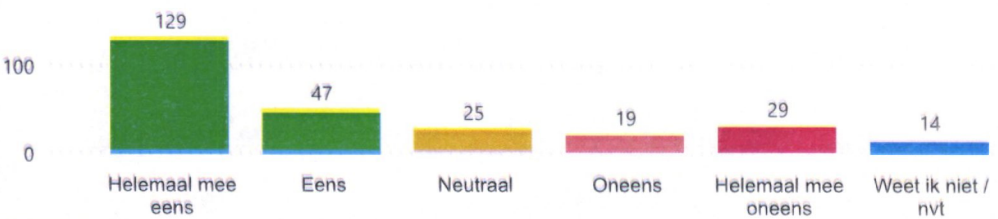

Hoe duidelijk is voor u de verkeerssituatie? (Bewoners) - 41 respondenten	Hoe duidelijk is voor u de verkeerssituatie? (Inwoners Hoorn) - 261 respondenten
Gemiddelde score	**Gemiddelde score**

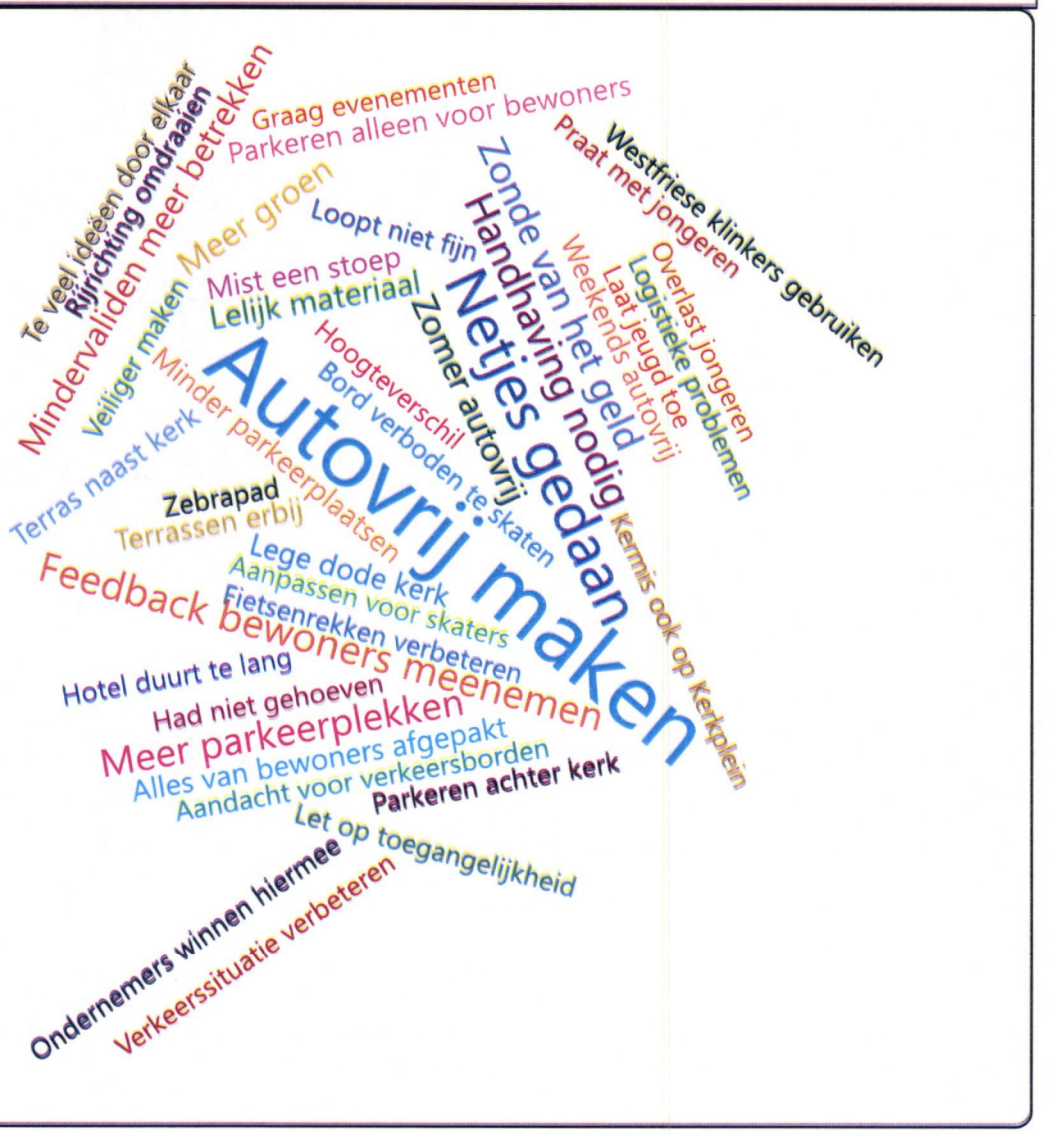
Hoe duidelijk is de verkeerssituatie voor anderen? (Bewoners) - 41 respondenten	Hoe duidelijk is de verkeerssituatie voor anderen? (Inwoners Hoorn) - 261 respondenten
Gemiddelde score	**Gemiddelde score**
	

Stellingen (Bewoners) - 41 respondenten	Stellingen (Inwoners Hoorn) - 261 respondenten
Afstemming op het Kerkplein met andere verkeersdeelnemers gaat goed	**Afstemming op het Kerkplein met andere verkeersdeelnemers gaat goed**
	
Ik ben tevreden met de parkeersituatie	**Ik ben tevreden met de parkeersituatie**
	
Het gebied achter de Grote Kerk moet autovrij worden	**Het gebied achter de Grote Kerk moet autovrij worden**
	
Het gebied achter de Grote Kerk moet in zomermaanden autovrij worden	**Het gebied achter de Grote Kerk moet in zomermaanden autovrij worden**
	

Nog iets meegeven (Bewoners) - 41 respondenten

Nog iets meegeven (Inwoners Hoorn) - 261 respondenten

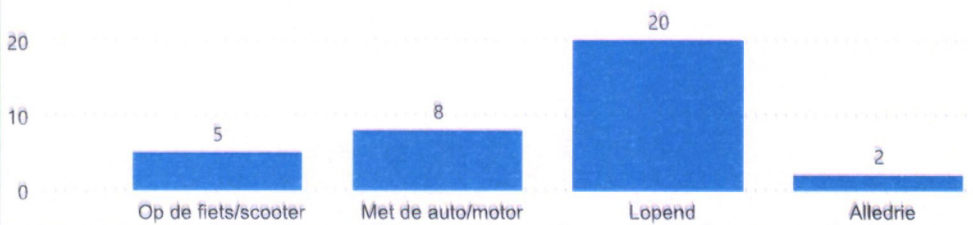
Hoe vindt u het vernieuwde Kerkplein eruit zien? (Bezoekers) - 35 respondenten

Gemiddelde score

4.3

Hoe bent u op het Kerkplein, de Nieuwstraat of Kerkstraat gekomen?

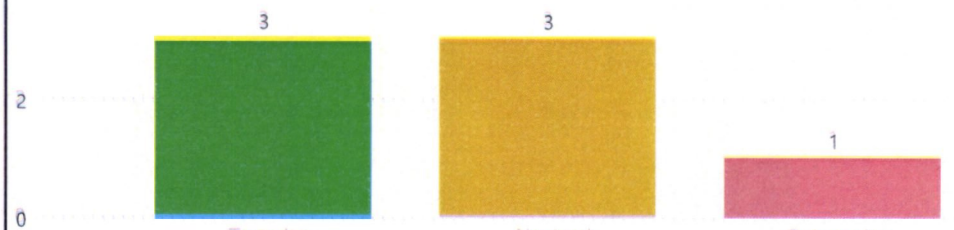
Waar heeft u uw auto geparkeerd?

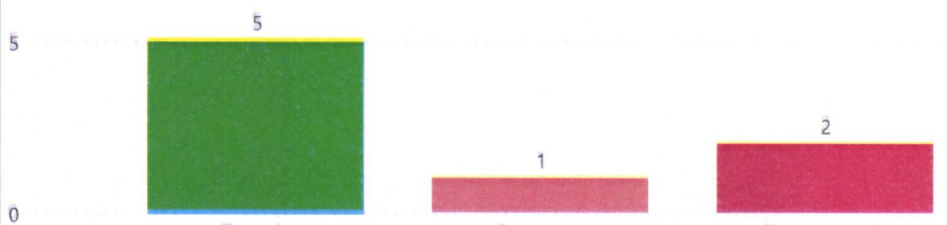
Waar heeft u uw fiets/scooter geparkeerd?

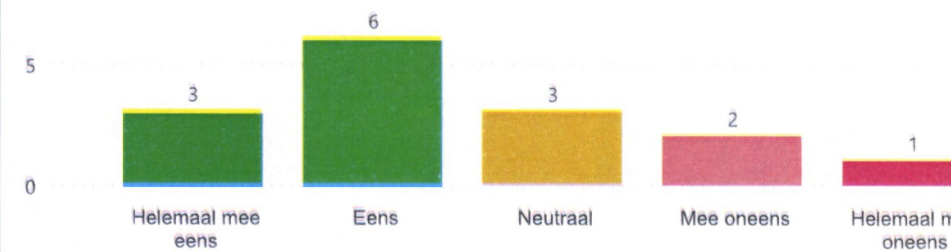
Hoe tevreden bent u met de nieuwe parkeerssituatie op het Kerkplein? (Bezoekers)

Hoe tevreden bent u met de nieuwe parkeerssituatie voor fietsen/scooters op het Kerkplein? (Bezoekers)

Als u op het Kerkplein loopt of rijdt, gaat dan de afstemming met de andere verkeersdeelnemers goed.

Wilt u nog iets meegeven? (Bezoekers) - 35 respondenten

